

Katowice, dnia 3 sierpnia 2004 r.

Znak: WK-0901/30/2004

P a n
Burmistrz Miasta
Radzionków

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 29 kwietnia do 4 czerwca 2004 r. inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta Radzionków za rok 2002 i 2003, w ramach której kontrolą objęto Urząd Miasta w Radzionkowie.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole z dnia 4 czerwca 2004 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Poniżej przedstawiam poszczególne uchybienia i nieprawidłowości wskazując zarazem wnioski zmierzające do ich usunięcia, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych

- *Dokonano podziału zamówienia publicznego poprzez podpisanie w dniu 18 lipca 2003 r. dwóch odrębnych umów z Caritas Diecezji Gliwickiej o łącznej wartości 3.352 Euro tj. umowy nr BE 34205/6/2003 i nr BE 34205/7/2003, na realizację zadania polegającego na zorganizowaniu dla dzieci z Radzionkowa zajęć profilaktyczno-wychowawczych podczas wypoczynku letniego w Sobolówce w Gminie Ujszoły - czym naruszono art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664) który stanowi, że zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania ustawy lub uniknięcia procedur udzielania zamówień publicznych określonych ustawą dzielić zamówienia na części oraz zaniżyć wartości zamówienia.*

Przyczyną powyższego było nieprawidłowe zakwalifikowanie przez p. Gustawa Jochlika – Burmistrza Miasta Radzionków i p. Ryszarda Posmyka – Naczelnika Wydziału Edukacji Urzędu Miasta pełniącego w tym okresie również funkcję pełnomocnika ds. przeciwdziałania alkoholizmowi, zadania z zakresu opieki oraz zadania z zakresu realizacji profilaktyki jako dwóch odrębnych zadań, w skutek czego nie zastosowano przepisów ustawy o zamówieniach publicznych.

- *Zastosowano niedozwolone kryterium oceny ofert w przetargu nieograniczonym przeprowadzonym w 2003r. na zimowe oraz letnie utrzymanie dróg gminnych, chodników i przystanków komunikacji miejskiej w Radzionkowie o wartości szacunkowej poniżej 30.000 Euro. W postępowaniu oceniano lokalizację bazy sprzętowo materiałowej, czym naruszono przepis art. 27d ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664), który stanowi, że kryteria oceny ofert nie mogą dotyczyć właściwości dostawcy lub wykonawcy, a w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej.*

Skutkiem przyjęcia tego kryterium było wybranie jako najkorzystniejszej oferty Zakładu Usługowego Konserwacja Terenów Zielonych z Bytomia z ceną ofertową brutto 4,60 zł tj. wyższą o 51% (1,56 zł) na każdych 100 m² jezdni, dróg, chodników, przystanków komunikacji miejskiej, od ceny brutto oferowanej w ofercie Przedsiębiorstwa Wielobranżowego Zakładu Pracy Chronionej – Jan Laszak z Bytomia.

Przyczyną było przyjęcie do specyfikacji kryterium oceniającego właściwość dostawcy przez p. Karola Tabór – Zastępcę Burmistrza Miasta oraz p. Gabriela Przykutę – Kierownika Referatu Gospodarki Komunalnej.

Wniosek nr 1

Wprowadzić procedury kontroli dotyczące poszczególnych etapów związanych z udzielaniem zamówień publicznych mając na uwadze art. 35 a ust. 3 i art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).

W zakresie realizacji dochodów

- *Dopuszczono do przedawnienia w okresie od 01.04.2002 do 01.04.2004 r. roszczeń majątkowych gminy z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości na łączną kwotę 2,471,30 zł w stosunku do podmiotów o następujących numerach akt:*
  - *KG.72240/187/00 na kwotę 657,90 zł za rok 2001,*
  - *KG.72240/29/00 na kwotę 146,20 zł za rok 2001,*
  - *KG.72240/30/00 na kwotę 234,70 zł za lata 1999 – 2001,*
  - *KG.72240/161/00 na kwotę 558,60 za lata 1998 – 2001,*
  - *KG.72240/163/00 na kwotę 742,80 zł za rok 2001,*
  - *KG.72240/125/00 na kwotę 121,10 zł za rok 2001,**czym naruszono przepisy art. 129 ust.1 w związku z art. 92 pkt 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. w Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), zgodnie z którymi w toku wykonywania budżetu, jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek ustalenia oraz pobierania dochodów na zasadach i terminach wynikających z obowiązujących przepisów.*

Przyczyną dopuszczenia do przedawnienia należności była niewłaściwa interpretacja przepisów dokonana przez radcę prawnego Urzędu Miasta w zakresie terminu przedawnienia opłat z tytułu użytkowania wieczystego. Powyższą interpretację uzyskano na pytanie zadane przez p.o. kierownika Referatu Podatkowego tj. osoby sprawującej nadzór nad Referatem, który zgodnie z § 31 pkt 25 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta zobowiązany jest do windykacji należności niepodatkowych.

Wniosek nr 2

Wyegzekwować należności z tytułu użytkowania wieczystego mienia Gminy od podmiotów zalegających z uiszczaniem opłat na zasadach określonych w art. 491 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93z późn. zm.) w związku z art. 129 ust. 1 w związku z art. 92 pkt 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. w Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), a w przypadku niedokonania wpłaty wyegzekwować od pracowników odpowiedzialnych stosownie do przepisów rozdziału V ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. w Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz.94 z późn. zm.).

- *W latach 2002 – 2003 wystawiano upomnienia oraz tytuły wykonawcze w stosunku do podatników u których stwierdzono zaległości w podatku od nieruchomości od osób fizycznych i od osób prawnych z opóźnieniem od miesiąca do czterech miesięcy, co w szczególności dotyczy zaległości występujących na kartach kontowych: na 100036, 100013, 100026, 100054, 100917, 101813, 100369, 100461, 100159, 102260, 100701, 100047, 100268, 101252, 200954, 100912. W myśl § 2, § 3 ust.1 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowanie egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2001 r. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), organ podatkowy zobowiązany jest do systematycznej kontroli terminowości zapłaty oraz podejmowania czynności egzekucyjnych w przypadku stwierdzenia braku wpłaty.*

Przyczyną nieprawidłowości było nierzetelne wypełnianie obowiązków przez pracowników Referatu Podatkowego, do zadań którego należy prowadzenie windykacji należności podatkowych oraz niedostateczny nadzór ze strony kierownika tego referatu, jak również niewłaściwy nadzór ze strony Skarbnika Miasta odpowiedzialnego za realizację dochodów budżetowych.

Wniosek nr 3

Opracować procedury regulujące podejmowanie czynności windykacyjnych z tytułu podatków i opłat lokalnych stosownie do treści art. 35 a ust. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. w Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148z późn. zm.).

Księgowość i sprawozdawczość

- *Ujęcie z opóźnieniem tj. w dniu 31.12.2003 r. w ewidencji księgowej jednostki:*
  - *na podstawie PK Nr 245/03 akcji Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Bytomiu o wartości 6.240.000 zł objętych w dniu 18.07.2002 r.,*
  - *na podstawie PK Nr 328/03 udziałów w Przedsiębiorstwie Komunikacji Miejskiej w Świerkłańcu o wysokości 81.900 zł nabytych nieodpłatnie w dniu 02.01.1998 r., co jest niezgodne z treścią art. 20 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), w którym określono, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.*Nieprawidłowość ta spowodowana była brakiem przekazania informacji przez pracowników Referatu Gospodarki Komunalnej do Referatu Księgowości o nabyciu udziałów i akcji w ww. spółkach prawa handlowego oraz braku należytego nadzoru ze strony Kierownika Referatu Gospodarki Komunalnej.

Skutkiem powyższego było wykazanie w sprawozdaniu finansowym za rok 2002 nieprawidłowych danych w zakresie długoterminowych aktywów finansowych, a także przedłożenie Radzie Miasta w roku 2002 i 2003 informacji o stanie mienia komunalnego, które nie przedstawiały prawidłowych danych o posiadanych przez Gminę akcjach i udziałach w spółkach prawa handlowego.

Wniosek nr 4

Uszczegółwić procedury kontroli finansowej w zakresie obiegu dokumentów finansowo – księgowych, a w szczególności dotyczących terminowego i rzetelnego sporządzania sprawozdań finansowych stosownie do treści art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. w Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

- *Zamykanie poszczególnych kont rozrachunkowych zespołu 2 – „Rozrachunki i rozszczenia” w księgach rachunkowych jednostki w roku 2002 i 2003 poprzez kompensowanie sald należności i zobowiązań, co jest niezgodne z postanowieniami art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), w myśl którego wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i rozchodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można więc kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych.*

Przyczyną nieprawidłowości był brak staranności przy ustalaniu sald kont rozrachunkowych przez kierownika referatu księgowości, który dokonuje zapisów w ewidencji syntetycznej jednostki, a także brak właściwego nadzoru ze strony Aleksandry Gryboś – Skarbnika Miasta, odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz przyjęcie przez Gustawa Jochlika – Burmistrza Miasta Radzionkowa do użytkowania niedostosowanego do wymogów ustawy o rachunkowości programu informatycznego obsługującego księgi rachunkowe urzędu.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami prowadzącymi ewidencję analityczną i syntetyczną celem prawidłowego ustalania sald należności i zobowiązań, mając na uwadze art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

Wniosek nr 6

Dostosować program informatyczny obsługujący księgi rachunkowe Urzędu do wymogów art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.), aby poszczególne składniki aktywów i pasywów wykazywały rzeczywiste wartości.

- *W latach 2002 - 2003 Dyrektorzy szkół i przedszkoli nie sporządzali jednostkowych sprawozdań budżetowych i finansowych. Sprawozdania zbiorcze sporządzane były w oparciu o księgi rachunkowe prowadzone przez Wydział Edukacji i Kultury. Plany finansowe będące podstawą działania jednostek oświatowych sporządzone były przez*

Naczelnika Wydziału Edukacji i Kultury w ujęciu zbiorczym, bez opracowania planów jednostkowych dla każdej jednostki budżetowej.

Przyczyną nieprawidłowości były postanowienia uchwały Nr 314/00 Zarządu Miasta Radzionków z dnia 22 lutego 2000 r., zgodnie z którymi Wydział Edukacji i Kultury został ustanowiony samodzielnie bilansującym dysponentem środków budżetowych gminy, a Wydział prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych dla jednostek budżetowych. Również w myśl zapisów § 2 uchwały stwierdzono, że Wydział będzie prowadził obsługę ekonomiczno – finansową w zakresie oświaty: szkół, przedszkoli, kultury, kultury fizycznej i sportu oraz profilaktyki przeciwalkoholowej.

W konsekwencji przyjęcia takich uregulowań odstąpiono od konieczności sporządzania sprawozdań jednostkowych dla każdej szkoły i przedszkola wymaganych przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 marca 2001 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2001 r. Nr 24, poz. 279 z późn. zm.), jak również sporządzania planów finansowych przez kierowników poszczególnych jednostek w myśl zapisów art. 18 ust. 6 w związku z art.125 ust. 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 1998 r. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.). Należy zauważyć, że to dyrektor danej szkoły lub placówki kieruje jej działalnością i dysponuje środkami określonymi w planie finansowym i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie. Wynika z tego, że dyrektor szkoły lub placówki jako kierownik jednostki sektora finansów publicznych wykonuje i odpowiada za jej gospodarkę finansową jak również za prawidłowe sporządzanie sprawozdań i planów finansowych.

Wniosek nr 7

Opracować rozwiązania zapewniające kierownikom jednostek budżetowych szkół i przedszkoli, możliwość wykonywania obowiązków wynikających z art. 28 a ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (t.j. w Dz.U. 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) w związku z art.39 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm.).

Reasumując należy stwierdzić, że przyczyną występujących w gminie nieprawidłowości było niewłaściwe wykonywanie obowiązków przez pracowników merytorycznie odpowiedzialnych oraz brak właściwego nadzoru ze strony kierownictwa nad pracownikami. W związku z tym należy wzmocnić nadzór poprzez opracowanie szczegółowych procedur kontroli wewnętrznej oraz wyciągnąć konsekwencje służbowe w stosunku do osób odpowiedzialnych za niewłaściwe wykonywanie obowiązków służbowych.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tj. w Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz.577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w **zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.